

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/432/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112222822
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3112222822.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa Q., so sídlom N. XX, Z., IČO XX XXX XXX, zastúpeného K., so sídlom O. XX, Z., IČO XX XXX XXX proti odporcom 1) W. M., bytom H. R.. XX/XXX, X., 2) F. M., bytom H. R.. XX/XXX, X. a 3) V. M., bytom Z. XXX, X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov T., so sídlom B. XX, M., IČO XX XXX XXX, zastúpeného V. V. N., advokátom, so sídlom I. X, H. Q., o zaplatenie 4.289,91 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcov proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 15C/8/2013-78 zo dňa 16. apríla 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcom povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 3.608,32 Eur s príslušenstvom a vo zvyšnej časti o zaplatenie poplatkov za upomienky vo výške 92,94 Eur, poplatkov za vedenie účtu vo výške 128,77 Eur, úrokov z omeškania vo výške 459,88 a príslušenstva návrh zamietol. Zároveň odporcom a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 617,73 Eur. Súd po vykonanom dokazovaní výsluchom odporcov a oboznámením sa s predloženými listinami dospel k záveru, že návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia 4.289,91 Eur s príslušenstvom, je dôvodný len čiastočne a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V danej veci bol navrhovateľ úspešný v pomere 68,22 % (priznaných 3.608,32 Eur - 681,59 Eur zamietnutých = 2.926,73 Eur, čo je v pomere k predmetu konania 4.289,91 Eur 68,22 %) a v takomto pomere mu preto súd priznal náhradu trov konania. Trovy konania navrhovateľa sú 257 Eur za zaplatený súdny poplatok z návrhu na začatie konania a 648,50 Eur za trovy právneho zastúpenia (tarifná odmena 151,05 Eur za prevzatie a prípravu zastúpenia + 7,63 Eur režijný paušál, tarifná odmena 151,05 Eur za písomný návrh na začatie konania + 7,63 Eur režijný paušál, tarifná odmena 151,05 Eur za účasť na pojednávaní dňa 16.4.2013 + 7,81 Eur režijný paušál, z toho 20 % DPH 95,24 Eur, 38,01 Eur ako 1-ica náhrady cestovného pri ceste z Z. do G. a späť pri pojednávaní dňa 16.04.2013 (260 km pri základnej náhrade 0,183 Eur/km, t. j. 47,58 Eur + 260 km pri priemernej spotrebe 7,1 l/100 km a cene benzínu 1,54 Eur / l, t. j. 18,46 l x 1,54 Eur = 28,43 Eur), náhrada za stratu času pri vyššie uvedenej ceste v sume 39,03 Eur (1/2-ica z náhrady 6 x polhodina á 13,01 Eur). Výška trov za úkony advokáta navrhovateľa bola vypočítaná podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 3, § 17, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., výška náhrady cestovného bola určená podľa ustanovení zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Sumy náhrady za stratu času a cestovných náhrad súd rozdelil v rovnakom pomere medzi trovy navrhovateľa uplatňované v tomto konaní a v konaní vedenom na tamomšom súde pod sp. zn. 15C/387/2012, v ktorom konaní vystupuje rovnaký navrhovateľ i jeho právny

zástupca a kde sa uskutočnilo pojednávanie za prítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa tiež dňa 16.04.2013, takže navrhovateľ vynaložil trovy konania (náhrady súvisiace s cestou na toto pojednávanie) len raz a je potrebné ich rozdeliť v rovnakom pomere pre obe tieto konania. Súd nepokladal za účelne vynaložené trovy navrhovateľa tarifnú odmenu a režijný paušál za úkon - písomné doplnenie návrhu navrhovateľa zo dňa 25.01.2013, pretože trovy vynaložené na tento úkon boli vynaložené výlučne zavinením navrhovateľa, ktorý neuviedol všetky potrebné náležitosti už v návrhu na začatie konania a uvedeným doplnením návrhu reagoval na výzvu súdu na odstránenie týchto väd návrhu. Celkovo tak účelne vynaložené trovy konania navrhovateľa predstavujú 905,50 Eur (257 Eur + 648,50 Eur), z čoho 68,22 % je 617,73 Eur. Povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 617,73 Eur uložil súd spoločne a nerozdielne odporcom 1), 2) a 3) a vedľajšiemu účastníkovi konania na ich strane, a to k rukám právneho zástupcu navrhovateľa podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania navrhovateľa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporcov, ktorý navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok o trovách v časti povinnosti vedľajšieho účastníka zaplatiť spoločne a nerozdielne s odporcami trovy konania tak, že povinnosť zaplatiť trovy konania bude uložená výlučne odporcom. Mal za to, že súd nesprávne posúdil vec v časti uloženia povinnosti vedľajšiemu účastníkovi zaplatiť trovy konania spoločne a nerozdielne s odporcami. Uviedol, že vedľajší účastník je účastníkom konania len v časti konania, z toho dôvodu je nevyhnutné a spravodlivé, aby súd rozlišoval trovy konania, ktoré vznikli za účasti vedľajšieho účastníka a trovy konania, ktoré vznikli pred jeho vstupom do konania, prípadne po tom, ako z konania vystúpil. V danej veci trovy konania predstavujú náklady navrhovateľa so zaplatením súdneho poplatku za návrh a náhradu trov právneho zastúpenia, pričom tieto trovy vznikli navrhovateľovi v čase, kedy vedľajší účastník ešte nebol účastníkom konania. Poukázal na uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica, zo dňa 24.05.2012, sp. zn. 16Co/122/2012.

K podanému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Mal za to, že s tvrdeniami a návrhmi odporcu sa súd prvého stupňa pri rozhodovaní o veci riadne vysporiadal. Uviedol, že argumentácia vedľajšieho účastníka sa neopiera o žiadne zákonné ustanovenie a javí sa byť účelová s cieľom vyhnúť sa náhrade riadne priznaných trov konania. To, že vedľajší účastník vstúpil do konania až po podaní návrhu, nepovažoval za zákonný dôvod pre odpustenie náhrady trov konania, ktoré vznikli pred jeho vstupom, nakoľko v čase, keď do konania vstupoval bol, resp. mal byť s rizikom náhrady trov konania ako vedľajší účastník na strane odporcov v prípade neúspechu uzrozumený.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti odporcov v 1., 2. a 3. rade a vedľajšieho účastníka na strane odporcov spoločne a nerozdielne zaplatiť náhradu trov konania navrhovateľovi. Rozsudok okresného súdu vo zvyšnej časti nebol napadnutý účastníkmi, nadobudol právoplatnosť, a preto krajský súd rozsudok okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu.

Ust. § 142 O.s.p. upravuje rozhodovanie o náhrade trov konania podľa miery úspechu účastníka v konaní. Je založené na zásade zodpovednosti za výsledok alebo na zásade úspechu ako základnom princípe určujúcom, ktorý z účastníkov v konečnom dôsledku poniesie ťarchu všetkých súdnych trov. Predpokladom, splnením ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania, je v prvom rade plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním petitu návrhu a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej.

Pokiaľ ide o rozsah náhrady trov konania, je v posudzovanom prípade potrebné vychádzať zo základnej zásady vyplývajúcej z ust. § 142 O.s.p., a to miery úspechu vo veci. Len ak má účastník plný úspech vo veci, prizná sa mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. celá náhrada trov konania. Ak mal účastník úspech len čiastočný, náhrada trov sa podľa § 142 ods. 2 O.s.p. pomerne rozdelí, prípadne (ak úspech vyváži neúspech) súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvého stupňa sa pri určení rozsahu trov konania týmito zásadami riadil.

Posúdenie správnosti rozhodnutia okresného súdu v zmysle podaného odvolania vedľajšieho účastníka spočívalo na právnom posúdení otázky, či vzniká povinnosť nahradiť trovy konania navrhovateľa aj vedľajšiemu účastníkovi podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p., podporujúceho v konaní neúspešných odporcov, a či sa takáto povinnosť vzťahuje aj na trovy, ktoré navrhovateľ vynaložil v štádiu konania, kedy vedľajší účastník v konaní ešte nevystupoval. So zavedením inštitútu vedľajšieho účastníka, vystupujúceho na podporu účastníka - spotrebiteľa (ust. § 93 ods. 2 O.s.p.), nedošlo k žiadnej takej zmene ustanovení O.s.p. o náhrade trov konania (ust. § 142 - § 150 O.s.p.), ktorá by na nový inštitút reagovala. Súčasne ani samotná právna úprava uvedeného inštitútu problematiku náhrady trov konania neupravuje. Nie je tak daný žiaden zákonný podklad pre zmenu ustálenej súdnej praxe z obdobia pred zavedením vedľajšieho účastníctva podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p., ktorá zavazovala k náhrade trov aj vedľajšieho účastníka, a to solidárne s účastníkom, ktorého podporoval. Záver, že povinnosť nahradiť trovy konania v stanovených prípadoch, ťaží aj vedľajšieho účastníka, vyplýva z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Pokiaľ teda O.s.p. nevyhradzuje práva a povinnosti v konaní iba niektorému z účastníkov, teda výslovne navrhovateľovi (napr. dispozícia s návrhom) alebo odporcovi (napr. súhlas so späťvzatím), je potrebné všetky ostatné práva a povinnosti, dané Občianskym súdnym poriadkom všeobecne účastníkovi konania, považovať aj za práva a povinnosti vedľajšieho účastníka. Pretože ustanovenia § 142 O.s.p., použité aj v danom prípade, neviažu povinnosť nahradiť trovy konania výslovne na navrhovateľa, či odporcu, ale vo všeobecnosti na účastníka, zakladá uvedené ustanovenie povinnosť nahradiť trovy konania aj vedľajšiemu účastníkovi.

Správny nie je ani názor vedľajšieho účastníka, že jeho povinnosť náhrady trov sa nemôže týkať trov, vzniknutých pred jeho vstupom do konania. Takýto názor vychádza z predpokladu, že rozhodujúcim kritériom je časové hľadisko vzniku trov. Ustanovenia § 142 O.s.p. a všeobecne právna úprava náhrady trov konania však vôbec nevychádza z časového hľadiska vzniku trov. Naopak, kľúčovým pojmom je tu účelnosť vynaložených trov. Pokiaľ teda na strane účastníka vzniká povinnosť nahradiť trovy konania, nie je pre jej rozsah rozhodujúce, kedy v konaní tieto trovy vznikli, ale to, či boli vo vzťahu k nemu účelne vynaložené. Účel zaplatenia súdneho poplatku, prevzatia zastúpenia, podania návrhu, ale ani iných úkonov nie je daný v jednom okamžiku a nikdy viac, ale všetky uvedené úkony sú potrebné pre celé konanie a jeho ďalší priebeh nie je bez nich možný, i keď sú vykonané v jednom konkrétnom čase.

Je teda zrejmé, že pokiaľ vedľajší účastník vystupuje na strane účastníka, u ktorého je daná povinnosť nahradiť trovy konania podľa ustanovení § 142 O.s.p., je takáto povinnosť daná i na strane vedľajšieho účastníka, a to bez ohľadu na to, či sa vznik nahrádzovaných trov časovo kryje s jeho účasťou v konaní. Čo sa týka formy takéhoto spoločného záväzku, je potrebné vychádzať z princípu zodpovednosti za výsledok konania, ktorý ovláda problematiku náhrady trov konania. Plnej zodpovednosti za výsledok konania potom zodpovedá také rozhodnutie súdu, ktoré zaviaže účastníka a vedľajšieho účastníka na jeho strane k solidárnej povinnosti. Pri akejkoľvek inej forme by bolo zhoršené veriteľské postavenie účastníka, oprávneného na náhradu trov konania, čo by na neho prenášalo časť zodpovednosti za výsledok konania. Pre takéto zhoršenie by preto museli byť dané dôvody na jeho strane.

Odvolací súd na záver dodáva, že vedľajší účastník, hoci v konaní zostáva treťou osobou, má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, ku ktorému sa pridružil podľa § 93 ods. 4 O.s.p., a preto pre prípad procesného neúspechu má povinnosť rovnako ako procesne neúspešný účastník zaplatiť procesne úspešnému účastníkovi náhradu trov konania. Preto súd prvého stupňa správne uložil povinnosť procesne neúspešným odporcom, ako i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov zaplatiť navrhovateľovi trovy konania spoločne a nerozdielne.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní bol úspešný navrhovateľ, ktorý by mal v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak náhradu trov odvolacieho konania nežiadal, preto mu náhrada nebola priznaná.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .